

Καλύπτει κ' ἡ πορφύρα ῥάκη,
Καὶ στίλβον πᾶν χρυσὸς δὲν εἶναι.
Τὸν ἥλιον σκοτίζουσι λάκκοι,
Καὶ φύοντ' ἐκ σαπρῶν μυρσίναι.

Ἄντι ἐπαγωγῶν ῥημάτων
Ἦ εὐφυνῶν λογοπαιγνίων,
Ἄντι κομψῶν στιχουργημάτων,
Ἦν τοῦτο γέμει τὸ βιβλίον.

Ἐπὶ εἰς ἐγγράφῳ ὑποθήκας
—Καρποὶ τῆς πείρας εἶναι ὅμως—
Φεῦγε ὡς μέλισσα τοὺς σφῆκας
Κ' ἔσται σοὶ ἀσφαλῆς ὁ δρόμος.

Κατ' Ἀπρίλιον 1895

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο ΥΠΟΧΟΝΔΡΙΟΣ

Ν τῶν μᾶλλον τυραννουμένων πλασμάτων τῆς γῆς εἶνε ἀναμφισβητήτως καὶ ὁ ὑποχόνδριος. Ὅπου σταθῆ καὶ ὅπου καθίση αἰωνίως εἶνε ἀνήσυχος. Στρέφει δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ, κυττάζει γύρωθεν καὶ πεφοβισμένος πάντοτε ὡσεὶ ἐχθρὸς τις ἐνέδρευε καὶ τὸν παρεμόνευε . . . Καὶ ὁ ἐχθρὸς αὐτὸς ὁ ἀδυσώ-

πητος, ὁ ἀμείλικτος, ὁ ἄγρυπνος εἶνε τὸ . . . ρεῦμα.

Τὸ ρεῦμα πανταχοῦ καὶ πάντοτε, τὸ ρεῦμα τὸ φοβερόν καὶ ἀκατάσχετον, τὸ ἀνθρωποκτόνον καὶ διαπεραστικόν, τὸ ρεῦμα τὸ δροσερόν καὶ νοσογόνον, τὸ ρεῦμα, τὸ φόβητρον τῶν ἀσθενικῶν καὶ τῶν υποχονδρίων! Αὐτὸ τὸν κυνηγεῖ εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, εἰς τὰ καφενεῖα, εἰς τὰ ἐστιατόρια, εἰς τὰς αἰθούσας τῶν συναυλιῶν καὶ εἰς τὰ ἀμφιθέατρα . . . Δὲν τολμᾶ πουθενὰ νὰ καθίση. Ὡς ὄφρις ἀπανταχόθεν ὑπεκθρῶσκει καὶ ἀπειλητικῶς ὑψοῖ τὴν κεφαλὴν ἐκβάλλον γλώσσας πηχυαίας καὶ ἐλικοειδεῖς. Καὶ τότε βλέπετε τὸ ἀτυχές μας πλάσμα νὰ ἀνοίγη καὶ κλειθῆ διηνεκῶς τὰ πρᾶθυρα, ὡς τρελλὸς νὰ ἀλλάσῃ ἀκαταπαύστως θέσεις, νὰ στρουμῶνται εἰς τὰς γωνίας ὡς γαλῆ, νὰ διπλῶνεται καὶ νὰ περιτυλίσσεται ὡς κουβαρίστρα, νὰ περιβάλλεται μὲ διάφορα ἐπανωφόρια ὡς κρόμμυον καὶ νὰ μὴ ἔχη ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡσυχίαν ὁ δυστυχὴς οὐδ' ἐπὶ ἓν λεπτόν, οὐδ'

ἐπὶ στιγμὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θεάματος, τῆς ἐκδρομῆς, ἢ τῆς ἐσπερίδος. . .

Ἄγωνιᾷ ἐπὶ ὥρας κυριολεκτικῶς !

Τὶ δὲ βάσανον καὶ οἷα τυραννία, ὅταν ἐτοιμάζῃται διὰ τὰ ὑπάγη πουθενά. Τὸ πῶς τὰ ἐνδυθῆ, τί τὰ πάρη μαζί του καὶ πῶς τὰ μὴ ἐκτεθῆ, ἰδοὺ ζητήματα δεινὰ καὶ προβλήματα πυθαγόρεια δι' αὐτόν. Ὁρας σκέπτεται καὶ ξανασκέπτεται, ἐνδοιάζει, ἀποφασίζει καὶ εἶτα πάλιν μετανοεῖ. Διηνεκῶς ἀλλάσσει γνώμην καὶ ἐκ φόβου ἀναβάλλει πᾶσαν ἐκδρομὴν, πᾶν γεῦμα καὶ πᾶσαν διασκέδασιν.

Πολλάκις εἰς ἐπίσημα γεύματα ἐνῶ ὅλοι σκέπτονται χίλια δύο, ἄλλος πῶς θὰ ἐνδυθῆ καὶ μὲ ποίαν περιβολὴν θὰ κάμῃ περισσοτέραν ἐντύπωσιν, ἄλλος τίνα πρόποσιν θὰ εἶπῃ καὶ τίνα εὐφυολογίαν καὶ ἄλλος τίνα λογοπαίγνια καὶ τίνας κολακείας εἰς τὸν Ἀμφιτρώνα καὶ τὰς κυρίας, αὐτὸς σύννουσ, μελαγχολικὸς δὲν μελετᾷ καὶ δὲν ἰδρόνει ἐκ σκέψεων εἰμὴ ἀπλούστατα περὶ τοῦ πῶς θὰ καθήσῃ καὶ πῶς θὰ ἀποφύγῃ κανὲν ρεῦμα ψυχρὸν καὶ λανθάνον ἐκ τῶν ὀπισθεν. . .

Τί γελοῖον τὸ πρᾶγμα δι' ὅλους καὶ τί σοβαρὸν δι' αὐτόν ! Δίδει ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, χαρίζει πάσας τὰς λουκουλείους ἐκείνας ἀπολαύσεις καὶ τὰ ἡδύτατα τῶν λιχνευμάτων καὶ ποτῶν χάριν μιᾶς γωνίας ἀσφαλοῦς ὅπου ἡ ῥάχις του τὰ μὴ αἰσθάνηται τὴν ψυχρὰν καὶ ῥιγηλὴν ἀμυχὴν τοῦ ἀφανοῦς καὶ κρυφίου διώκτου του ! . . .

Καὶ ζῆ τοιοῦτοτρόπως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος αἰωνίως σκεπτόμενος ἑαυτόν. Μία ὑπερτροφία ἐγωῦσμοῦ. Ἐν κολοσσαίῳ, ἀλλ' ἄκακον ἐγώ. Ζῆ ἐντὸς ἑαυτοῦ, ἐντὸς τῆς κοιλίας, τῶν φλεβῶν, τῶν μυῶν, τῆς ῥάχεως, ἐντὸς τῶν μελῶν καὶ τῶν ἐντέρων του.

Ὅλοι αἱ σκέψεις του εἶνε περὶ τοῦ σώματός του. Καταντᾷ τίποτε ἄλλο τὰ μὴ σκέπτεται. Ἡ γῆ ἅπασα, τὸ σύμπαν, ὁ οὐρανός, τὸ στερέωμα ὀλόκληρον, δι' αὐτόν δὲν εἶνε ἢ τὸ σῶμά του, ἢ ῥάχις του, ἢ περιφέρεια τῆς γαστρὸς του ! Αὐτὰ ἐξετάζει διαρκῶς, αὐτὰ στηθοσκοπεῖ καὶ ἐξελέγχει ἀδιακόπως. Μήπως ἐκρύωσαν, μήπως εἶνε ὑπεράγαν θερμά, μήπως εἶνε ἰδρωμένα, χλιαρὰ ἢ παγερά. Καὶ ἐξάγει διαρκῶς τὰς χεῖρας ἐκ τῶν θυλακίων, τὰς κυττάζει καλὰ, καλὰ, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πιάνει καὶ τὸν σφιγμὸν μετρῶν αὐτόν μετὰ προσοχῆς. Ὅπου ἴδη καθρέπτῃν τρέχει ὡς τρελλὸς καὶ θὰ τὸν ἐξελαμβάνετε ὡς φιλόκαλον κόρην, ὡς αὐτάρεσκον καὶ κοκέττην. Τίποτε ἀπ' αὐτὰ ὁ δυστυχεὴς ! Αὐτὸς κυττάζει ἀπλῶς τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του καὶ παρατηρεῖ μήπως εἶνε ὠχρὸς, μέλας ἢ ὑπὲρ τὸ δέον κόκκινος. . . .

Καὶ καταντᾶ οὕτω πάντοτε νὰ εὕρισκῃ ἑαυτὸν πολὺ κακὰ καὶ νὰ ὑποπτεύηται ὅτι κατὶ ἔχει. Ὅλαι αἱ θερμοκρασίαι τὸν ἀνησυχοῦσι καὶ ὅλα τὰ χρώματα τὸν φοβίζουσι.

Κατώρθωσε δὲ χάριν τῷ καλοῦ ἀέρος τῆς ἐξοχῆς νὰ παχύνῃ ποτέ ; Φεῦ ! καὶ τότε ἀπηλπισμένοι καὶ ἔξω φρενῶν σὰς λέγει ὅτι τὸ πάχος αὐτὸ δὲν εἶνε ὑγίεια, ἀλλ' ὅτι κάτωθεν ὑποβώσκει τίς οἶδε ποία νόσος δεινὴ καὶ σοβαρά !

Εἶνε ῥοδοκόκκινος καὶ ζωηρός ; Ἀλλοίμονον ἔαν τοῦ το εἶπτε ! Εἶνε ἄξιος νὰ σὰς ὑβρίσῃ. Αὐτὸ τὸ χρῶμα σὰς λέγει ἔχουσι συνήθως καὶ οἱ ἀνίατοι καὶ οἱ φθισικοί. Εἶνε μόνον ψευδῆς φενακῆ τῆς φύσεως καὶ τοῦ θανάτου « ῥοδοδάκτυλος προάγγελος ! »

ΑΛΕΞ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο ΑΝΑΠΟΦΑΣΙΣΤΟΣ

Ι βασανισμένον ὄν καὶ ὁ ἀναποφάσιςτος !

Τὰ βάσανά του δὲν ἔχουσι τέλος. Ἀρχίζουσι ἀπὸ τῆς πρώτης χαραυγῆς καὶ τελειώνουσι μόνον εἰς τὸν βαθύτατον ὕπνον τῆς νυκτός, διότι καὶ πρὸ αὐτοῦ ἀκόμη παλαίει, ἔαν πρέπη νὰ κοιμηθῇ καὶ πῶς πρέπει νὰ κοιμηθῇ, ἔαν πρέπη νὰ φορέσῃ τὸν νυκτερινόν του σκούφον ἢ νὰ ἀνάψῃ τὴν κανδύλαν τῆς νυκτός καὶ τὰ τοιαῦτα.

Εἰς ὅλα τὰ πράγματα καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα τυραννεῖται οἰκτρῶς μὴ δυνάμενος νὰ κάμῃ τι ἀμέσως καὶ ἄνευ τινος ἐνδοιασμοῦ. Πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὸ φάσμα τῆς ἀναποφασιστικότητος, τῆς ἀμφιβολίας, τῆς ταλαντευομένης θελήσεως. Πρόκειται νὰ ἐνδυθῇ καὶ νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἰδοὺ νέα προβλήματα περὶ τὴν ἀπλὴν ἐκλογὴν τῆς περισκελίδος καὶ τοῦ λαιμοδέτου. Φορεῖ τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο, εἶτα μετανοεῖ καὶ ἀλλάσων γνώμην ἐπανέρχεται ἐπὶ τὸ πρῶτον καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Ἐὰν ὁ καιρὸς ἦνε συννεφώδης καὶ προμηνύεται βροχὴ, νέα πάλιν περὶ τὸ ἀλεξίβροχον καὶ τὴν ῥάβδον, ἔαν πρέπη νὰ τα παραλάβῃ ἢ μή, διαρκεῖ τέταρτον ὀλόκληρον, ὅτε ἡ ἐπεροχομένη βροχὴ λύει καὶ διαλύει ἀποτελεσματικῶς τὸ ζήτημα....

Ἄλλὰ διὰ τὸ ἐπανωφόριον; Δι' ἐκεῖνο νέοι ἀγῶνες καὶ νέοι ἐνδοιασμοί!
 Νὰ τὸ πάρῃ ἢ νὰ μὴ τὸ πάρῃ;

Ἄληθές το be or not to be δι' αὐτόν. Κατέρχεται ἐκ νέου, σταματᾷ εἰς τὸ μέσον, διασκελίζει πάλιν νέους ἀναβαθμούς ἕως ὅτου ἡ ὥρα παρέλθῃ καὶ χάσῃ τὸν συρμόν, ἐὰν ἦτο διὰ ταξείδιον, ἢ τὴν παράδοσιν, ἐὰν ἦνε φοιτητὴς ἢ διδάσκαλος.

Ἄλλοίμον δ' ὅταν ἐξέλθῃ χωρὶς ὠρισμένον σκοπὸν!

Τότε δὲ τότε γίνεται γελοῖος καὶ κωμικώτατος παρέχεται θέαμα εἰς τοὺς τυχόν γνωρίζοντας καὶ παρακολουθοῦντας αὐτόν!

Ἰσταται ἐπὶ τέταρτον ὅλον εἰς τὴν ἐξώθυραν μὴ γνωρίζων πρὸς ποῖον μέρος νὰ διευθυνθῇ. Τραβᾷ δεξιᾷ καὶ εἶτα πάλιν ἐπιστρέφει. Διευθύνεται πρὸς τὰριστερὰ καὶ ἰδοὺ ὅτι ταχέως καὶ ἀποτόμως σταματᾷ συλλογισμένος καὶ μελαγχολικός. Ὁ ἥλιος πολλάκις τὸν καθουρδίζει καὶ τὸν καίει ὡς φλογίδα ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, πλὴν μάτην! Τὸ θῦμα τῆς ἀναποφασιστικότητος καίεται, πυρακτοῦται, μελανοῦται, ἐξατμίζεται, πλὴν τί νὰ κάμῃ; Ἀνάγκη πᾶσα νὰ ληφθῇ μία ἀπόφασις. Καὶ αὐτὴ λαμβάνεται διὰ τῆς βίας, διότι συχνάκις σωτὴρ τις ἐπιφαίνεται, φίλος τις ἢ οἰκείος ὅστις τὸν σύρει πρὸς οἶον ἐκεῖνος μέρος θέλει.

Φοβερὰ δ' ἡ ἀγωνία του καὶ ὅταν καθίσῃ νὰ φάγῃ, ἰδίως ἐν ἐστιατορίῳ. Κρατεῖ τὸν κατάλογον καὶ τὸν μελετᾷ ἐπὶ δέκα καὶ πλέον λεπτά. Εἶνε ἔτοιμος νὰ παραγγείλῃ, κάμνει σημεῖον εἰς τὸν ὑπηρέτην, πλὴν ταχέως μετανοεῖ. Ἀλλάσσει γνώμην καὶ θέλει ἄλλα ἐδέσματα ἀνθ' ὧν τὸ πρῶτον ἐξελέξε. Τέλος φωνάζει καὶ τὰ παραγγέλλει, πλὴν φεῦ! καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν μετανοεῖ καὶ ἀσχάλλει διὰ τὴν ἐκλογὴν. Ἐν τούτοις ἐντρέπεται καὶ δὲν γνωρίζει τί νὰ κάμῃ. Ἐπὶ τέλους ἡ ἀνάγκη τὸν πιέζει καὶ ἀποφασίζει νὰ καλέσῃ καὶ πάλιν τὸν οἰκέτην, πρὸς ὃν ἀνακοινοῖ τὴν νέαν μεταβολὴν.

Εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν θὰ ἠκούσθῃ ἀφεύκτως καὶ τὸ κλασικόν:

— Τὸ κεφάλι τοῦ κυρίου νὰ γείνη πατσᾶς! . . .

Δεινὰς στιγμὰς ἐπίσης διέρχεται ὁ ἀναποφασιστος καὶ ὅταν πρόκηται νὰ μεταβῇ εἰς χορὸν ἢ ἐσπερίδα τινά. Ἐνδύεται, ἐτοιμάζεται, τρώγει ἐνωρίς, λαμβάνει ὅλα τὰ μέτρα του διὰ νὰ ἦνε ἔτοιμος καὶ ἐν τάξει. Ἄλλ' ἰδοὺ κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν μετανοῶν καὶ μεταβάλλων σκέψεις καὶ ἀποφάσεις! Καὶ ἰδοὺ τον πάλιν ἐκδυόμενον καὶ ἀποβάλλοντα φράκ, κλάκ, καὶ ὄλην τὴν σειρὰν τῶν ἐκουσίων αὐτῶν πεδῶν καὶ βασιανιστηρίων.

Νοστιμώτατος δ' εἶνε ὅταν ἀκούῃ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γνωρίμους του. Ἐκαστος τὸν πείθει εὐθύς καὶ ἐκ τοῦ προχείρου.

Μὲ μίαν λέξιν τὸν διαθέτει ὁ καθείς ὡς θέλει. Εὐθύς δὲ μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ ἄλλος τὸν πείθει περὶ τοῦ ἐναντίου καὶ ἰδοῦ τον πάλιν πειθῆ-
νιον καὶ τυφλὸν ὄργανον καὶ τοῦ δευτέρου !

Μὲ ἔν «δὲν βραυέσαι !» ἀφήνει τὰ πάντα καὶ ἀποφασίζει μηδὲν νὰ
πράξῃ ἐξ ὧσων ἀκλονήτως εἶχεν ἀποφασίσει. Μὲ ἔν «δὲν ἐντρέπεσαι !»
ἐνὸς ἄλλου ἰδοῦ τον πάλιν ἀκλόνητος καὶ ἀκράδαντος εἰς τὴν προτέραν
ἀπόφασίν του.

Φρόκαλον, ἀνεμοδερόμενον παίγιον, ἄθυρμα καὶ ὑπὸ πάσης πνοῆς
παρασυρόμενον φρύγανον ὁ ἀναποφάσιτος ἄνθρωπος, εἶνε θῦμα διηνεκῆς
τοῦ ἀσθενοῦς αὐτοῦ χαρακτῆρος, βλάβπτων σφόδρα ἐαυτὸν καὶ τὸ χεῖρι-
στον . . . πλειστάκις ἀκουσίως καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἴσως καὶ νὰ γεννηθῇ ποτε δὲν θάπεφάσιζεν, ἐάν καὶ εἰς αὐτὸ πρὸ τοῦ
νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν κόσμον ἠρωτᾶτο !

ΑΛΕΞ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ΠΑΡΘΕΝΟΣ—ΟΝΕΙΡΟΝ

I

ΚΥΜΑ φωτός, περίπτυξις ζωῆς καὶ μελωδίας
παλμὸς καὶ μῦρον, δάκρυα γελώτων καὶ ὀδύνης,
ἐν μέσῳ πόνου καὶ γαλήνης
προκύπτει τ' ὄμμα τῆς, ὑγρὰ εἰκὼν ἡδυπαθείας.

Ὅταν ἡ φύσις τὴν αὐγὴν φωτὸς καὶ δρόσου πλήρης,
πλέκει νωθρὰ τὸ φύλλωμα κι' εἰς μαγικοὺς ὄνειρους
καὶ εἰς φιλήματα καὶ λήρους
ἡ πλάσις ὅλη ὡς μολπὴ κυλίσται θυμῆρης.

Περᾶ, καὶ ὅμως ἀγνοεῖ ἡ μάγος ἀβροβατίς
ποῖαν ἐγείρει θύελλαν τοῦ κάλλους τῆς ὁ δαίμων,
λιπόθυμος καὶ τρέμων
φεύγει ὁ νοῦς μου μαγευθεὶς εἰς ἔν μειδιάμά τῆς.

Ἴδὲ κοιμᾶται, . . . εἰς φαιδρὸς πλανᾶται παραδείσους,
καὶ τοὺς εὐόσμους στεναγμοὺς τῆς αὔρας περιπτύσσει
ἡ κόμη τῆς καὶ φοῖσσει
ἐνῶ εἰς δύο λύεται βοστρύχους μελιχρῶσους.

Ἀπηυδημένους ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς νωθροῦς,
καὶ ἐκοιμήθη, . . . ἑλαφρὰ ἡ αὔρα ψιθυρίζει,
ὁ χρόνος ῥέει σιγηλὸς καὶ μόλις βηματίζει !
μή . . . τῶν στιγμῶν του ἀσεβῆς τὴν ἐξυπνίσῃ θροῦς ! ! ! . . .
κοιμᾶται

Ἴδὲ κοιμᾶται, εἰς ἀγνοὺς ὄνειρους ἡ ψυχὴ τῆς
τὸ γαλανόν τῆς ἄπειρον γελόης ἀνελίσσει
καὶ μειδίᾳ καὶ πλήσσει
ὄλη νεότης ἔκστασις καὶ μέθη ἡ μορφὴ τῆς.